

– організація розвинутої мережі додаткового обслуговування – об'єктів, які пропонують спортивно-оздоровчі, торговельні, розважальні послуги, а також послуги по догляду за зовнішністю тощо [4].

За інформацією порталу Conference-service.com.ua зараз в Україні налічується щонайменше 242 готелі, які надають послуги бізнес-туристам. Варто зазначити, що поширення готелів ділового призначення по території України відбувається вкрай нерівномірно. Так, більшість бізнес-готелів зосереджено в центрах ділової активності – м. Києві (27%), Одеській (24%) та Львівській (14%) областях, на які припадає 65% їх загальної кількості. Аналогічна ситуація спостерігається і з дислокацією конференц-залів при готелях, загальний обсяг яких складає 722 од. Частка трійки регіонів-лідерів ринку ділового туризму України з цього показника становить 67%, зокрема: м. Києва – 34%, Одеської – 21% та Львівської – 12% [5].

У теперішній час існує нагальна необхідність модернізації засобів розміщення, призначених для ділових відвідувачів України. За висновками експертів, в Україні лише 18% готелів відповідають вимогам міжнародних стандартів якості за рівнем комфорту бізнес-класу. Геопросторово майже всі висококатегорійні готелі розташовані в Києві та найбільших регіональних центрах (Одесі, Львові, Харкові, Дніпрі). Водночас згідно з моніторингом інфраструктури ділового туризму міжнародними спеціалізованими організаціями, українські готелі категорій 4-5 зірок суттєво поступаються за рівнем сервісу та посідають останню позицію серед готелів Східної Європи.

Отже, абсолютно очевидно, що роль бізнес-готелів та конференц-центрів у діловій інфраструктурі України, попит на офісні приміщення і ділові послуги високої якості постійно збільшуватимуться. Тому вкрай важливо в перспективах розвитку туристичного та готельного бізнесу враховувати принципи створення сучасної інфраструктури ділового туризму.

Список літератури

1. Андренко І. Б. Діловий туризм: навчальний посібник. – Харків: ХНУМГ, 2014. – 165 с.
2. Туризм як національний пріоритет: Колективна монографія / за ред. І. М. Писаревського. – Х. ХНАМГ, 2010. – 284 с.
3. Пандяк І.Г. Сучасний стан та проблеми розвитку інфраструктури ділового туризму в Україні. *Вісник Львівського університету. Серія географічна*. 2007. Вип. 34. С. 183-188.
4. Галасюк С. С., Царенко К. В. Особливості функціонування бізнес-готелів в Одеському регіоні. *Економіка, фінанси та управління: проблеми та сучасні шляхи розвитку: матеріали підсумкової міжнародної науково-практичної конференції, 25-26.12.2015 р. У 3-х частинах. Ч. 2.* С. 78-81.
5. Галасюк С. С. Бізнес-готелі на ринку ділового туризму Одеського регіону. *Інфраструктура ринку: науковий практичний журнал*. 2017. Вип. 5. С. 139-145.

Денисенко М.П.

д. е. н., професор, професор кафедри бізнес-економіки та туризму

Шевчук Ю.А.

аспірант кафедри бізнес-економіки та туризму,

Київський національний університет технологій та дизайну

м. Київ, Україна

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Вивчення стану функціонування та проведення аналізу тенденцій розвитку готельного бізнесу є вагомим кроком у розгортанні господарської діяльності економічних суб'єктів готельної індустрії України.

Розвиток готельного бізнесу доцільно розглядати у синергії поступу туристичної індустрії. Згідно з дослідженнями Всесвітньої ради туризму щодо України прямий внесок сфери туризму в обсяг ВВП України склав 1,59% загального обсягу ВВП у 2018 році. Для

порівняння у Франції прямий внесок сфери туризму у ВВП країни у 2018 році дорівнював 3,7% у 2018 р. Ліван має найвищий середньорічний темп зростання – 37,61% [5].

Відповідно до досвіду зарубіжних держав готельний бізнес спроможний забезпечити громадян якісними готельними послугами. Основні тенденції розвитку готельного бізнесу в Україні та світовому масштабі наведені у таблиці 1.

Таблиця 1. Тенденції розвитку готельного бізнесу в Україні та світовому масштабі

Тенденції розвитку готельного бізнесу в Україні	Тенденції розвитку готельного бізнесу в світовому масштабі
<ul style="list-style-type: none"> - поширення сфери інтересів готельного бізнесу на продукти і послуги, які раніше надавались виключно підприємствами інших галузей (наприклад, організація харчування); - конкуренція в системі оптимального співвідношення якості та ціни; - посилення глобалізації, спеціалізації, демократизації готельного бізнесу; - формування «зелених» поверхів і номерів у звичайних міських готелях; - персоналізація обслуговування і концентрація на індивідуальних потребах відвідувачів; - впровадження нових засобів комунікації та посилення розвитку інформаційних технологій; - посилення позицій на ринку міжнародних готельних концернів та об'єднань; - інтеграційні процеси (формування міжнародних готельних і ресторанних ланцюгів, розвиток мережі готельних підприємств); - збільшення кількості приватних готелів малої місткості (міні-готелів); - розширення діяльності з стандартизації та сертифікації, спроби гармонізації послуг з міжнародними стандартами 	<ul style="list-style-type: none"> - збільшення діапазону специфічних, додаткових послуг; - нарощення масштабів спеціалізації підприємств готельного бізнесу; - використання новітніх маркетингових засобів (спільні форуми, колаборація, рекламні платформи тощо); - посилення логістичних процесів; - формування міжнародних готельних ланцюгів задля підвищення ступеня організації операційних, виробничих процесів та обслуговування туристів; - відкриття на ринку готелів від світових популярних брендів модних будинків; - поступ мереж малого підприємництва у готельному бізнесі (бутік-готель); - зростання кількості готелів в екологічно чистих регіонах, будівництво екологічних готелів; - впровадження у середовище готельного бізнесу інформаційних технологій, комп'ютерних продуктів (інформаційні термінали, 3D-модулі-додатки), системи автоматизації на усіх рівнях та фазах надання готельних послуг; - інноваційні напрями розвитку підприємств готельної індустрії (форми будівель, інтер'єр, деталі, обслуговування)

Джерело: складено на основі [2; 3; 4]

Поступово готельний бізнес в Україні нарощує свій потенціал і намагається підтягуватись до міжнародних норм та стандартів. Однак, цей процес ще потребує докладання ретельних зусиль.

Основні чинники, завдяки яким готельний бізнес є привабливим для підприємців [1]:

- порівняно невеликі стартові інвестиції для запуску проекту;
- можливість максимізувати дохід від господарської діяльності за умов економічного зростання;
- зростаючий попит на готельні послуги, завдяки посилення туристичної активності;
- зростання ступеня рентабельності підприємств готельного типу, їхньої адаптивності до змін.

На розвиток готельних послуг в Україні, розширення кола відвідувачів (як іноземних, так і українських) готелів найбільше впливають інвестиційні проекти, які стосуються поліпшення транспортної інфраструктури (нові авіакомпанії, ремонт доріг тощо) та різноманітні масштабні заходи, які щорічно виникають у великих містах України (конференції, змагання, фестивалі тощо).

Повномасштабний розвиток туризму, ведення господарської діяльності в країні та за її межами можливий лише за умови ефективно функціонування готельного бізнесу.

Список літератури

1. Готельний бізнес. Прогнози і перспективи. 2019. URL <https://shen.ua/tendentsii-rynka/gostinichniy-biznes-prognozi-i-perspektivi/>.
2. Довгаль Г. В. Сучасні тенденції розвитку світового готельного бізнесу. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна*. 2019. № 9. С. 190-196.
3. Макалендра Д. А., Білоусов Д. Ю., Лівар О. В., Кузьмін О. В. Розвиток готельної індустрії в Україні. *Наукові праці НУХТ*. 2016. Том 22, №4. С. 61-75.
4. Юринець З.В. Дослідження конкурентного середовища ринку туристичних послуг України. *Ефективна економіка*. 2015. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3759>.
5. Travel and Tourism direct contribution to GDP. The World Bank official site. URL https://tcdata360.worldbank.org/indicators/tot.direct.gdp?country=UKR&indicator=24650&viz=line_chart&years=1995,2028.

Ільницька-Гикавчук Г.Я.

*к. е. н., доцент, доцент кафедри туризму,
Національний університет «Львівська політехніка»
м. Львів, Україна*

РОЗВИТОК ДИТЯЧОГО ТУРИЗМУ В ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Дитячий туризм розглядають як засіб активного відпочинку, який сприяє розвитку особистості, укріпленню здоров'я, підвищенню інтелектуального та культурного рівня дитини, розумного використання вільного часу. У світі дитячий туризм активно розвивається, забезпечує значні валютні надходження. В Україні дитячий туризм також набуває щораз більшого розвитку, зокрема відпочинок для школярів, літній відпочинок в таборах.

Відповідно до Закону України «Про туризм» залежно від категорій осіб, які здійснюють туристичні подорожі, існують такі види туризму: дитячий, молодіжний; сімейний; для осіб похилого віку; для інвалідів.

Визначення з педагогічної точки зору дитячого туризму подає О.О. Остапеч. Так, дитячий туризм – це засіб гармонійного розвитку дітей (осіб, які не досягли вісімнадцятирічного віку), що реалізується у формі відпочинку та суспільно корисної діяльності, характерними структурними компонентами якої є похід, подорож, екскурсія. Дитячий туризм є ефективним засобом навчання, виховання, оздоровлення, знайомленням учнів з рідним краєм, їх соціальної адаптації, підтримання здорового способу життя. Пілат І.М. під шкільним туризмом розуміє туристсько-краєзнавчу діяльність учнів, що виходить за рамки навчальних програм і організовується школою та позашкільними закладами з метою забезпечення педагогічного цілеспрямованого використання їх позаурочного часу [1]. Ця діяльність є пізнавальною, виховною, соціально-оздоровчою, спортивно-оздоровчою.

Найчастіше дитячий туризм пов'язують з закладами освіти. Так, згідно В.А. Квартальянова, дитячий (шкільний) туризм – це туризм, який входить складовою частиною в навчальний та виховний процес в освітніх закладах, що діють за основними загальноосвітніми програмами, в установах додаткової освіти, в тому числі в позашкільних профільних туристських центрах і станціях дитячо-юнацького туризму.

В Україні найглибшими дослідженнями дитячого та юнацького туризму є праці О.В. Колотухи. На його думку, дитячо-юнацький туризм – це рекреаційна діяльність дітей та юнацтва, спрямована на задоволення оздоровчих, спортивних та пізнавальних потреб особистості поза місцем постійного проживання й навчання [2].

Отже дитячий туризм – це організовані рекреаційні заходи для осіб до 18 років поза межами їхнього постійного місця проживання та навчання, пов'язані із використанням